

Kravspecifikation – Säkerhetsbedömning

1 Vem ska säkerhetsprövas

Enligt 3 kap. 1§ i Säkerhetsskyddslagen 2018:585 ska den säkerhetsprövas, som genom en anställning eller på något annat sätt ska delta i säkerhetskänslig verksamhet.

2 Bakgrundskontroll

Nedan angiven information ska minst inhämtas innan säkerhetsprövningsintervjun genomförs. Bakgrundskontrollen ska ske ur ett säkerhetsperspektiv, med fokus på frågor om säkerhetsmedvetenhet, inställning till brott, benägenhet att bryta mot säkerhetsregler etc.

- Kreditupplysning – syftet är att exempelvis kunna föra dialog kring ekonomi, om det finns betalningsanmärkningar etc. för att få fram individens inställning och riskbeteende.
- Folkbokföring – finns tidigare medborgarskap i annat land alternativt dubbla medborgarskap.
- Exponering på sociala medier etc. – exempelvis LinkedIn, Facebook, Instagram
- CV – stämmer det i sak. Om det finns luckor i tidslinjen exempelvis mellan anställningar, studier eller längre resor ska det styrkas varför samt vad individen gjorde då.
- Referenstagning
- Betyg, diplom etc. – det ska gå att verifiera att de är legitima och äkta, exempelvis via kontroll med utfärdaren.
- Bolagsaktiviteter, styrelseuppdrag
- Föreningsaktiviteter

Om något framkommer i ovan bakgrundskontroller som är noterbart, tas det upp under säkerhetsprövningsintervjun (själva samtalet).

3 Krav på säkerhetsprövningsintervju

Säkerhetsprövningsintervjun, tillsammans med övrig inhämtad information, syftar till att bedöma en persons lojalitet, pålitlighet och eventuella sårbarheter.

”Säkerhetsprövningen syftar till att klargöra om en person kan antas vara lojal mot de intressen som skyddas i denna lag och i övrigt pålitlig från säkerhetssynpunkt. Vid säkerhetsprövningen ska sådana omständigheter beaktas som kan antas innebära sårbarheter i säkerhetshänseende” (3 kap. 2§ Säkerhetsskyddslagen 2018:585).

3.1 Intervjuare

Den som genomför säkerhetsprövningsintervjun ska ha relevant kunskap gällande säkerhetsskydd och känna till syftet med utredningen.

Kompetens ska finnas för att utföra säkerhetsprövningsintervjuer. Denna kompetens kan ha anskaffats genom tex utbildning eller på annat sätt som lett till sig motsvarande kunskap.

För att objektivitet ska kunna uppnås i bedömningen ska person som utför säkerhetsprövningsintervjun inte ha familjeband, nära vänskap eller stå i beroendeställning gentemot den som intervjuas.

3.2 Tid

Minimum 90 minuter ska avsättas för säkerhetsprövningsintervjun (själva samtalet). Tidskravet är minsta nivån för säkerhetsprövningsintervjuer. Det är satt utifrån att det ska vara ett djupare samtal. Generellt finns ingen bortre gräns för hur lång en säkerhetsprövningsintervju ska vara.

Säkerhetsprövningsintervjuer ska planeras så att det finns tillräckligt med tid för att syftet med intervjun ska uppnås, samt för att dokumentera under samtalets gång.

3.3 Dokumentation

”Uppgifter som framkommit vid säkerhetsprövningen och som behövs för att verksamhetsutövaren ska kunna följa upp säkerhetsprövningen under den tid som deltagandet i den säkerhetskänsliga verksamheten pågår ska dokumenteras” (PMFS 2022:1 6 kap 5 §).

Utförliga och för uppföljning nödvändiga anteckningar av innehållet i samtalet ska föras samt sparas. Endast behöriga medarbetare hos verksamhetsutövaren har rätt att ta del av dokumentationen, exempelvis i syfte att utreda personalsäkerhetsärenden eller uppföljning av leverantörens kravuppfyllnad.

Information ska alltid lämnas om personen är misstänkt och står under utredning för brott, står under åtal eller har dömts i domstol under de senaste 5 åren, personen har missbruksproblem, personen har allvarliga ekonomiska problem, betyg och intyg som personen hänvisat till vid ansökan om anställning inte är tillförlitliga, eller vid andra omständigheter eller tveksamheter i den sammantagna lämplighetsbedömningen.

Informationen ska innehålla omständigheter kring det inträffade, eventuell hantering, samt ställningstagande om och på vilken grund företaget har förtroende för personen.

3.3 Frågeområden

Nedan frågeområden ska som minst avhandlas i säkerhetsprövningsintervjun:

- Livssituation och levnadsbakgrund
- Medborgarskap (andra eller ytterligare), hos personen själv och närstående
- Utlandskopplingar hos personen självt eller närstående, t.ex. boende utomlands i perioder av livet, vänner utomlands eller frekventa besök
- Kontakter/umgängeskrets
- Utbildningar, certifikat, licenser
- Språkkunskaper
- Tidigare anställningar
- Bisyssla av relevans
- Åsidosättande av åligganden, ansvar, arbetsuppgifter
- Brottslig belastning och liknande historik
- Exponering på internet och sociala medier
- Inställning till och nyttjande av alkohol
- Inställning till och nyttjande av narkotika och andra droger inklusive läkemedel
- Ekonomi – syftet med att föra en dialog kring ekonomi (exempelvis om det finns betalningsanmärkningar etc.) är att få fram individens inställning, risktagande etc.
- Lojalitetsaspekter (även utifrån påtryckningar från andra eller ekonomiskt, hot etc.).
- Övrigt som kan ha bäring på säkerhetsprövningen

3.4 Genomförande av säkerhetsprövningsintervju

Den som genomgår samtalet ska vara informerad om att det är en säkerhetsprövningsintervju samt syftet med samtalet.

Säkerhetsprövningsintervjun ska genomföras med ett situationsanpassat samtalsklimat. Det är oerhört viktigt att intervjun inte upplevs eller genomförs likt ett förhör. Kandidatens ska ges utrymme att fritt prata och reflektera kring de olika frågeområdena.

Säkerhetsprövningsintervjun ska genomföras genom fysiskt samtal, dvs. digitala hjälpmedel är inte tillåtna (genomförande via Teams tillåts endast i undantagsfall och då efter dialog med Forsmarks Säkerhetsskyddsorganisation).

3.5 Uppföljande säkerhetsprövningsintervju

”Grundutredning enligt 5 kap. 2 § säkerhetsskyddsförordningen (2021:955) ska innehålla en säkerhetsprövningsintervju där lojalitet, pålitlighet och sårbarhet hos den som provas bedöms. Verksamhetsutövaren ska inom ramen för säkerhetsprövningen löpande under anställningen eller deltagandet göra dessa bedömningar” (PMFS 2022:1 6 kap. 4§).

Uppföljande säkerhetsprövningssamtal ska hållas minst årligen. Detta uppföljande samtal behöver nödvändigtvis inte vara lika omfattande som säkerhetsprövningsintervjun, dock ska man beröra samtliga områden och identifiera om det skett livsförändringar, nya förutsättningar etc. (exempel kan vara ingått äktenskap, äktenskapsskillnad, flytt, ändrade ekonomiska förutsättningar).

Kompetens hos den som utför uppföljande säkerhetsprövningssamtal ska finnas, detta kan anskaffas genom exempelvis utbildning eller på annat motsvarande sett. Intervjuaren ska vara väl medveten om syftet med säkerhetsprövningsintervju samt dess uppföljning.

Innehåll samt resultat av den löpande uppföljningen ska dokumenteras.

3.6 Avslutande säkerhetssamtal

”Verksamhetsutövaren ska genomföra avslutande säkerhetssamtal när personens deltagande i den säkerhetskänsliga verksamheten upphör, om det inte är uppenbart obehövt” (PMFS 2022:1 6 kap. 6§).

Avslutande säkerhetssamtal ska genomföras när individens deltagande i säkerhetskänslig verksamhet upphör. Syftet med det avslutande säkerhetssamtalet är att fånga upp om det finns missnöje, åsikter av betydelse för säkerheten samt påminna om sekretess och att den gäller även efter avslutad anställning.

3.7 Hantering av uppkomna avvikelser eller noterbara omständigheter

Om information framkommer som är avvikande eller noterbar ska detta omgående rapporteras till Forsmarks säkerhetsskyddsorganisation.